

Eva Hindenes
Veland 16
5993 OSTEREIDET

Saksbehandler, innvalgstelefon
Silje Sævik Bøe, 5557 2125

Alver kommune, gbnr. 12/31, Veland, saksbehandlingsgebyr

Vi viser til oversendelse av klagesak fra Alver kommune, mottatt her den 19.04.2023. Klagen er framsatt innen fristen, og vilkårene for å behandle klagen er oppfylt. Vi beklager lang saksbehandlingstid.

Vedtak

Statsforvalteren i Vestland omgjør Alver kommunes ileggelse av gebyr pålydende kr. 7 790,-.

Bakgrunn for saken

Alver kommune ga i vedtak av 14.10.2022 tillatelse til fasadeendring og oppføring av veranda, jf. plan- og bygningsloven § 20-4. I etterkant av behandling av byggesøknaden, sendte kommunen faktura til tiltakshaver pålydende kr. 7 790,-. Gebyret er ilagt med hjemmel i kommunens gebyrregulativ for 2022 punkt 2.11.2, for tilbygg med BRA under 50 m².

Gebyret i saken ble påklaget av dere den 06.11.2022. Hovedanførselen i klagen er at gebyret skal tilbakebetales, fordi kommunen har oversittet saksbehandlingsfristen. Dere viser til at søknad ble sendt inn 14.06.2022, og at kommunen ga vedtak i saken den 30.09.2022. Videre sier dere at ansvarlig søker og dere som tiltakshaver har vært i kontakt med kommunen flere ganger i søknadsprosessen for å få svar på behandlingstiden, uten å få annet svar enn at saken var under behandling. Vi viser ellers til klagen.

Kommunen behandlet klagen den 17.04.2023. Klagen ble ikke tatt til følge, og saken er oversendt til Statsforvalteren for endelig avgjørelse.

Når det gjelder bakgrunnen for saken ellers, viser vi til dokumentene i saken. Vi forutsetter at partene er kjent med disse. Statsforvalteren finner at saken er tilstrekkelig opplyst, jf. forvaltningsloven (fvl.) § 33 siste ledd.

Regelverk

Statsforvalteren er delegert myndighet til å avgjøre klager som gjelder enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven, jf. plan- og bygningsloven (pbl.) § 1-9 femte ledd og rundskriv T-2/09 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Forvaltningsloven gjelder for Statsforvalterens behandling av saken, se pbl. § 1-9. Statsforvalteren kan prøve alle sider av vedtaket som er påklaget, og ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34. Statsforvalteren skal som klageinstans legge stor vekt på hensynet til det kommunale selvstyret ved prøving av det frie skjønn, jf. fvl. § 34 andre ledd. Etter fvl. § 34 kan klageinstansen selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve kommunens vedtak og sende saken tilbake for ny eller delvis ny behandling.

Etter plan- og bygningsloven § 33-1 kan kommunene velge å kreve gebyrer for behandling av saker etter loven. Det er likevel stilt visse krav til gebyrberegningen. Ett av disse er at gebyret skal settes ned dersom behandlingsfristene overskrides, se pbl § 21-7 første ledd tredje punktum.

Etter byggesaksforskriften (SAK 10) § 7-6 skal kommunen tilbakebetale tiltakshaver 25% av det totale gebyret for hver påbegynt uke tidsfristen blir overskredet.

Det følger av plan- og bygningsloven § 21-7 første ledd at søknad om tillatelse til tiltak som hovedregel skal avgjøres innen 12 uker etter at fullstendig søknad foreligger.

Saksbehandlingsfristen begynner å løpe når søknaden er fullstendig, jf. pbl. § 21-4.

Etter pbl. § 21-2 er det tiltakshaver eller ansvarlig søker som har ansvaret for at søknaden inneholder alle nødvendige opplysninger for at kommunen i den konkrete saken skal kunne vurdere om tillatelse kan gis.

Det følger videre av pbl. § 21-5 at den kommunale bygningsmyndigheten har plikt til å samordne med en rekke sektororganer, som blant annet vegmyndighet, jf. SAK 10 § 6-2 første ledd.

Statsforvalterens vurdering

I utgangspunktet er det ikke klageadgang på ileggelse av gebyr, da det ikke er et enkeltvedtak, jf. fvl. § 2 bokstav b. Dette er også fastsatt i kommunens gebyrregulativ av 2022 punkt 10. Bestemmelsen åpner imidlertid opp for at *«det kan klagast over kva punkt i regulativet gebyret er rekna ut i frå.»*

Det er i klagen anført at gebyret må tilbakebetales fordi kommunen ikke har overholdt saksbehandlingsfristen. Slik reduksjon kan kreves etter regulativets punkt 4. Slik vi ser det, gjelder klagen derfor anvendelsen av regulativet, og klagen tas dermed til behandling.

Spørsmålet i saken er om kommunen har oversett saksbehandlingsfristen som følger av plan- og bygningsloven § 21-7, og gebyret dermed skal reduseres eller frafalles, jf. SAK 10 § 7-6.

Det er i saken gitt gebyr for byggesøknad om tiltak som kan forestås av tiltakshaver, jf. pbl. § 20-4. Tiltaket krever dispensasjon og tillatelse etter vegloven, og saksbehandlingsfristen er dermed 12 uker, jf. pbl. § 21-7 første og tredje ledd.

Avgjørende for spørsmålet om saksbehandlingstiden er oversett, er når søknaden var fullstendig og saksbehandlingsfristen på 12 uker startet, jf. pbl. § 21-2, jf. § 21-4, jf. § 21-7. Spørsmålet om når søknaden var fullstendig, må i saken også ses i lys av den kommunale bygningsmyndighetens samordningsplikt med vegmyndigheten, jf. pbl. § 21-5.

Det følger av pbl. § 21-2 første ledd andre punktum at *«[s]øknaden skal gi de opplysninger som er nødvendige for at kommunen skal kunne gi tillatelse til tiltaket.»*, jf. SAK 10 § 5-4.

Etter SAK § 5-4 kan relevante og nødvendige opplysninger blant annet være grunnlag for og behov for dispensasjon og forholdet til andre myndigheter, jf. bokstav k og o.

Behandlingsfristen begynner å løpe fra mottak av søknad i kommunen, dersom søknaden kun inneholder mindre mangler som ikke er til hinder for at kommunen skal kunne gi tillatelse til tiltaket, jf. pbl. § 21-2 første ledd og SAK 10 § 7-2.¹

Byggesøknaden ble sendt inn den 14.06.2022, og kommunen ga tillatelse til tiltaket i vedtak av 14.10.2022. Tiltaket er avhengig av dispensasjon fra vegloven § 29 om avstand til kommunal veg, og dispensasjon ble gitt av kommunens vegavdeling som vegmyndighet den 30.09.2022.

Kommunen sier at siden tiltaket er avhengig av dispensasjon fra vegloven § 29, og dispensasjon først forelå den 30.09.2022, var søknaden først fullstendig den 30.09.2022.

Det går frem av sakens opplysning at kommunen den 16.09.2022 veiledet om at det måtte søkes om dispensasjon fra vegloven til kommunens vegavdeling, med kart vedlagt søknaden. Søknad om dispensasjon ble sendt inn den 21.09.2022.

Det går imidlertid fram av søknaden av 14.06.2022 at avstanden fra tiltaket til kommunevegen er 6,9 meter, og at dette er under kravet på 15 meter. Videre går det frem at det subsidiært søkes om dispensasjon fra avstand til kommunal veg, med en begrunnelse for dette. Søknaden gir informasjon om aktuelt gårds- og bruksnummer, og det går frem av epost fra ansvarlig søker til kommunen den 21.09.2022 at situasjonskart benyttet i søknad om dispensasjon den 21.09.2022 er den samme som er innsendt i byggesaken. Vi legger dermed til grunn at søknad av 14.06.2022 var vedlagt situasjonskart.

Den kommunale bygningsmyndigheten sin samordningsplikt etter pbl. § 21-5 innebærer blant annet at i tilfeller der tiltaket er betinget av tillatelse eller samtykke fra annen myndighet, skal bygningsmyndigheten forelegge saken for de myndigheter som følger av forskrift, herunder vegmyndighet, hvis ikke avgjørelse er innhentet på forhånd. Etter § 6-2 andre ledd kan søker selv velge å innhente tillatelse fra berørt sektormyndighet.

Samordningsplikten innebærer at kommunen har et overordnet koordinerings- og samordningsansvar overfor berørte sektormyndigheter, og har plikt til å innhente nødvendig tillatelse dersom dette ikke allerede foreligger.² Videre har kommunen generell veiledningsplikt etter forvaltningsloven til å informere søker om hvilke særlovsmyndigheter søknaden må legges frem for.

Slik vi kan se det, gir søknaden av 14.06.2022 tilstrekkelige relevante og nødvendige opplysninger til at kommunen kunne ta stilling til byggesøknaden og at samordningsplikten til vegmyndighetene var aktuell, jf. pbl. § 21-5, jf. SAK 10 §§ 5-4 og 6-2. Vi viser her også til at det ikke er snakk om å søke om dispensasjon etter plan- og bygningsloven, men etter vegloven.

Slik vi ser det, var dermed søknaden fullstendig den 14.06.2022, og saksbehandlingsfristen på 12 uker startet å løpe på dette tidspunktet.

¹ Se også Direktoratet for byggkvalitet sin veileder til SAK 10 § 7-2 første ledd.

² Se også Direktoratet for byggkvalitet sin veileder til SAK 10 § 6-2.

Kommunen må i utgangspunktet innhente tillatelse fra sektormyndigheten innen saksbehandlingsfristen på 12 uker.³ Det følger av SAK § 7-3 at kommunen har adgang til å forlenge fristen dersom en sak blant annet krever tillatelse fra andre myndigheter etter pbl. § 21-5. Ny frist skal da meddeles tiltakshaver og ansvarlig søker så snart det er klart at fristen vil bli overskredet.

Vi kan ikke se at kommunen har benyttet adgang til fristforlengelse etter bestemmelsen. Slik vi ser det, utløste innsending av søknaden av 14.06.2022 en aktivitetsplikt for kommunen til å innhente tillatelse fra vegmyndigheten i saken. Siden det ikke forelå tillatelse i saken før 14.10.2022, er saksbehandlingsfristen oversittet med fem uker og tre dager. Dette innebærer at gebyret skal tilbakebetales i sin helhet, jf. pbl. § 21-7 første ledd tredje punktum og SAK 10 § 7-6.

Statsforvalteren vil avslutningsvis bemerke at det er uheldig at det tok lang tid fra søknaden ble sendt inn den 14.06.2022 til kommunens veiledning om dispensasjon fra vegloven i saken den 16.09.2022, da fristen på 12 uker allerede da var oversittet.

Vi minner om kommunens plikt til å forberede og avgjøre en sak uten ugrunnet opphold, jf. fvl. § 11 a. Dersom det vil ta uforholdsmessig lang tid før en henvendelse besvares, skal det snarest mulig gis et foreløpig svar, der det skal redegjøres for grunnen til at henvendelsen ikke kan behandles tidligere, og så vidt mulig angis når svar kan ventes. I saker som gjelder enkeltvedtak, skal foreløpig svar gis dersom en henvendelse ikke kan besvares i løpet av en måned etter at den er mottatt.

Oppsummering

Statsforvalteren er kommet til at saksbehandlingsfristen er overskredet i saken, og at gebyret på kr. 7 790,- må tilbakebetales i sin helhet.

Klagen har etter dette ført frem.

Statsforvalteren sitt vedtak på side én er endelig og kan ikke påklages, jf. fvl. § 28 tredje ledd.

Vi vil avslutningsvis minne om adgangen til å kreve dekning for sakskostnader etter fvl. § 36. Krav på dekning av sakskostnader må sendes til Statsforvalteren innen tre uker.

Med hilsen

Jorunn Fosse Fidjestøl
fung. seksjonsleder

Silje Sævik Bøe
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Alver kommune

Postboks 4

5906

FREKHAUG

Mottakerliste:

Eva Hindenes

Veland 16

5993

OSTEREIDET

Finn Christiansen

Veland 16

5993

OSTEREIDET

³ Se tolkningsuttalelse fra Kommunal- og distriktsdepartementet med ref. 22/4963.